

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/122/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815010210
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Kováč
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3815010210.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Kováča a sudcov JUDr. Beáty Javorkovej a JUDr. Ondreja Samaša na neverejnom zasadnutí konanom dňa 19. januára 2016 postupom podľa § 326 ods. 1 písm. b) Tr. por. o odvolaní prokurátorky Okresnej prokuratúry v Prievidzi v trestnej veci obžalovaného

P. Q. R.

nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom S., Ul. C. č. XXX/XX,

ktoré podala proti rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. 1T/66/2015 zo dňa 31.08.2015 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), d) Tr. por. sa napadnutý rozsudok zrušuje v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. sa vec vracia súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 1T/66/2015 zo dňa 31.08.2015 bol obžalovaný P. Q. R. podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry v Prievidzi sp. zn. 2Pv 921/2012 pre prečin ohovárania podľa § 373 ods.1, ods.2 písm. c) Tr. zák. na skutkovom základe, že dňa 11. mája 2012 v Q. H. S. v náklade 35 000 kusov na strane 4 v článku s názvom „Z. P. vo svojom príspevku, v ktorom reagoval na spôsob riešenia vyradovania III. T. N.. L. v S. a T. N.a Z. ulici v S. zo siete základných škôl, uviedol, že: ...“primátorka v decembri navrhla zrušenie P. a T. na Z. ulici, následne poslanci schválili vyradenie oboch škôl. Urobili tak napriek amatérskym a tendenčným analýzám, protestu tisícok občanov a hlasov odborníkov. Zarážajúce je najmä to, že najskôr boli vybraté školy a až potom „našité“ kritériá a amatérske analýzy bez dopadových štúdií. Pýtam sa - komu vyhovuje takáto nepravosť a „pluvanie“ do tváre občanov ?“

„Dnes sa naplno ukazuje, ako je mesto nepripravené na zrušenie P. T. S. v žiadosti, podľa ktorej ministerstvo rozhodovalo, klamala ! T. z P.. ZŠ mali byť presunuté na susednú školu ako ucelené kolektívy a bolo garantované, že je k dispozícii 41 tried. Avšak zabudli dodať, že boli započítané aj chátrajúce dielne, kuchynka, počítačové a odborné učebne. Veľmi smutné je tiež, že z 33 pedagogických zamestnancov zrušenej školy zostane v septembri zamestnaných len približne 40 percent pre 90 percent žiakov, ktorí prídu zo zrušenej školy. V dôsledku tejto zlej, iracionálnej racionalizácie budú mať deti v spojenej ZŠ výrazne zhoršené podmienky pre vzdelávanie a menej učiteľov“.

Dňa 13. júla 2012 v Q. H. S. v náklade 35 000 kusov na strane 4 v článku s názvom: „Z.. uviedol v súvislosti so žiadosťou o vyradenie T. školy na Z. ulici v S., že:

„Celý proces bol sprevádzaný aroganciou zo strany primátorky, nezvládnutou komunikáciou s občanmi a mnohými závažnými chybami v žiadosti, ktorú odoslalo mesto S. na ministerstvo. Predkladateľka

návrhu na zrušenie, primátorka S. E. Z. ignorovala aj odborné nezávislé stanoviská a apel občanov na verejnú diskusiu. R. v oku boli najmä kritériá, ktoré boli nastavené jednoznačne tendenčne a zástupcovia mesta ich doteraz nedokázali presvedčivo vysvetliť. Občania márne čakali na férové odpovede a jasne položené otázky“,

hoci ako poslanec Z. T. v S. mal k dispozícii všetky potrebné materiály, týkajúce sa procesu vyradovania predmetných škôl zo siete škôl v Z. S. a tiež mal informácie z mestského zastupiteľstva, ktorého sa zúčastnil, z ktorých o.i. vyplývalo, že návrhu na zrušenie P. T. na ulici S. L. a T. na Z. ulici predchádzalo vypracovanie koncepcie školstva pri zohľadnení demografického a ekonomického vývoja, koncepciu vypracoval odbor školstva, ktorý pripravil materiál racionalizácie škôl, výsledkom odborných diskusií pracovníkov školstva bol návrh na zrušenie dvoch predmetných škôl, k uvedenému boli porady riaditeľov škôl, pracovné stretnutia, mestské zastupiteľstvá, pričom Z. W. v S. neboli doručené žiadne stanoviská odborníkov, ktoré by spochybňovali závery a analýzy, ako ucelené kolektívy tried mali byť zachované iba triedy s rozšíreným vyučovaním telesnej výchovy, učiteľom nebola garantovaná zamestnanosť, garantované bolo len zachovanie výchovno- -vzdelávacieho procesu, v celom procese rušenia škôl žiadny orgán nevytkol žiadne chyby, ktoré mali byť údajne v žiadosti adresovanej Z. N. SR, teda v predmetných článkoch vedome uvádzal nepravdivé skutočnosti, čím ohrozil vážnosť poškodenej A.. E. Z. u spoluobčanov, poškodil ju aj v zamestnaní, poškodenej A.. E. Z. bola na verejnosti občanmi a v práci niektorými zamestnancami dotazovaná po zverejnení článkov, že aká je skutočne pravda ohľadne procesu vyradovania škôl, či skutočne v žiadosti klamala, s uvedeným bol konfrontovaný v práci aj jej manžel a tiež jej deti.

Tento rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože hneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní bol napadnutý odvolaním prokurátorky. Odvolanie bolo podané v neprospech obžalovaného. Z odôvodnenia odvolania vyplynulo, že prokurátorka namietala skutočnosť, že obžalovaný vedome o poškodenej uviedol skutočnosti, ktoré sa nezakladali na pravde. Neobstojí jeho obrana, že o problematike rušenia škôl nebol riadne a včas oboznámený. Dokazovaním vykonaným výsluchom poškodenej a svedkyne Z. bolo jednoznačne preukázané, že ako poslanec Z. mal k dispozícii všetky materiály súvisiace s problematikou rušenia základných škôl v meste S.. Obvinený nepožiadaval v priebehu obdobia od návrhu na vyradenie dvoch základných škôl o diskusiu, o informácie, o analýzy resp. o vysvetlenia, čo vyplynulo z výsluchu poškodenej a svedkyne Z.. V regionálnych novinách teda obvinený vedome uvádzal skutočnosti, ktoré sa nezakladali na pravde a články koncipoval tak, akoby za celým procesom vyradovania bola len primátorka Z. S., hoc o uvedenom rozhodovali poslanci. Poškodenej po uverejnení článkov boli zaslané mnohé urážlivé a hanlivé e-maily. S obsahom článkov boli konfrontovaní aj príslušníci jej rodiny, čo vyústilo do toho, že syn poškodenej niesol situáciu ťažko a musel navštevovať psychológa.

Na neverejnom zasadnutí odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré tomuto rozsudku predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie prokurátorky je podané včas, oprávnenou osobou a je dôvodné.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že tvrdenia obžalovaného v článkoch nie sú pravdivé, pretože poškodenej nebola v pracovnej komisii na vypracovanie analýzy, teda nebola navrhovateľkou na vyradenie základných škôl, pričom o vyradení škôl rozhodovali samotní poslanci Z. zastupiteľstva. D. teda obžalovaný verejne oznámil nepravdivý údaj o poškodenej, ktorý je spôsobilý značnou mierou ohroziť jej vážnosť u spoluobčanov, stupeň nebezpečnosti jeho konania nedosahuje na naplnenie skutkovej podstaty prečinu ohovárania. S. je ako primátorka verejnou činiteľkou a musí zniesť väčšiu mieru kritiky na svoju osobu, ako obyčajný občan. Jedná sa podľa názoru prvostupňového súdu o občiansko-súdny spor.

Obžalovaný o poškodenej prostredníctvom tlače uviedol, že ako primátorka mesta: nezvládla komunikáciu s občanmi, jej žiadosť odoslaná na Z. N. mala chyby, nastavila tendenčné kritéria pre školy, nereagovala na otázky občanov a navrhla zrušenie škôl a v žiadosti klamala.

Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že poškodenej nebola predkladateľkou návrhu na Z. N. teda nemohla v návrhu mať chyby, ani klamať. S občanmi verejne o uvedenom komunikovala a nebola ani členkou komisie pracujúcej na uvedenom.

S poukazom na uvedené odvolací súd považuje za potrebné uviesť nasledovné : podľa § 10 ods. 2 Tr. zák. nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatela je jeho závažnosť nepatrná.

V danej trestnej veci obžalovaný nevyslovoval svoj úsudok, ani kritiku, ako sa to sám snažil prezentovať. Išlo v jeho osobe o poslanca Z. T. s prístupom ku všetkým dokumentom, ohľadom ktorých sa v tlači vyjadroval. Teda o osobu, ktorá mala presné informácie o procese vyradovania základných škôl. Na základe ním zverejnených článkov v tlači došlo poškodenej ako primátorke Z. S. viaceru urážlivých a osočujúcich e-mailov, dokonca to zasiahlo členov jej rodiny, kedy jej syn uvedené negatívne vnímal a následkom situácie musel vyhľadať psychologickú pomoc. Je teda zrejmé, že konaním obžalovaného bolo výrazne zasiahnuté do práv poškodenej. Neobstojí argument, že bola vo voľbách opätovne zvolená za primátorku Z. S., pretože sa tak udialo nezávisle od vôle, prípadne konania obžalovaného.

Trestného činu ohovárania podľa § 373 ods. 1 Tr. zák. sa dopustí ten trestnoprávne zodpovedný subjekt, ktorý o inom oznámi nepravdivý údaj, ktorý je spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, v podnikaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu. Trestnoprávnu sankciu pri tomto trestnom čine možno použiť len vtedy, ak došlo k závažnému zásahu do práv poškodených, napr. ak ide o prejavy, ktoré sú v príkrom rozpore s pravdou.

K uvedenému odvolací súd poznamenáva, že k trestnému postihu páchatela pre uvedený prečin postačí, ak páchatel vie, že údaj, ktorý oznamuje, je nepravdivý a je spôsobilý značnou mierou ohroziť iného, jeho vážnosť u spoluobčanov a pod. Tento jeho prejav však nemusí uvedený následok spôsobiť, nakoľko takáto situácia je dokonca prísnejšie trestná a je uvedená v treťom odseku trestného činu podľa § 373 Tr. zák.

Len ťažko obstojí argument obžalovaného, že vedomé verejné oznamovanie nepravdivých skutočností o poškodenej, s poukazom na jej funkciu primátorky, považoval za dobre mienenú kritiku, resp. vyjadrovanie svojho názoru. Uvedené mal prezentovať ako občanmi zvolený zástupca v Z. T., práve na rokovaní o vyššie uvedenej problematike. Navyše si musel byť vedomý, ako osoba pohybujúca sa v komunálnej politike, aké následky môže takéto jeho konanie na poškodenú, resp. jej funkciu mať.

V novom konaní na hlavnom pojednávaní bude potrebné prehodnotiť vykonané dokazovanie a rozhodnúť v zmysle právneho názoru vysloveného odvolacím súdom.

Z uvedených dôvodov preto odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b), d) Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon sťažnosť nepripúšťa.